

„Miért keresitek az élőt a halottak között?” (Lukács 24,5)

Kedves Testvéreim, hamarosan elérkezik a keresztyénség legnagyobb ünnepe, amikor Jézus feltámadására emlékezünk. Ez a kifejezés, hogy „emlékezünk”, már elfordítja az ember figyelmét a lényegről. Meggyőződésem szerint Jézusra ma sem kell „emlékezni”, mert Ő nem egy halott, aki előtt a halálának évfordulóján 2000 éve tisztelgünk és lerójuk a kegyeletünket. Az angyalok a Jézus sírjához érkezőket azonnal átállítják egy másik síkra és értelmezésre: ne keressétek a halottak között azt, aki él, mert ott soha nem fogjátok megtalálni Őt. Alapvetően ez egy csodálatos örömhír, aki meghalt él és feltámadott. Mégis az egyház története, a keresztyének élete

sokszor nem tükrözi ennek a csodának a valóságát. Az Egyház sokszor úgy él ebben a világban, mintha neki az lenne a feladata, hogy őrizze nagy halottjának az emlékét. Múzeumokat, katedrálisokat emelt Jézus emlékére, csak éppen élet, valóság nincsen benne. Az emlékezők megérkeznek,

„Noli me tangere!”
(Ne érints engem!)
Benczúr Gyula festménye

„kifizetik a belépőjegyüket a tárlatra” és mennek tovább egy szép emlékekkel gazdagodva. A hívők pedig olyan enerváltan élnek meg a mindennapjaikat, hogy az örömmel, a csodának még a szikrája sem látszódik rajtuk. Pedig Jézus feltámadása után, a mennybemenetele előtt személyesen elmondta, mi lehet a mi örömünk forrása, mi a feladatunk és hogyan kell élnünk ebben a világban. Amióta az Egyház ennek nem engedelmes szolgálója, azóta erőtle-

Húsvét margójára

Az első keresztyén gyülekezetek minden nap megélték az élő Krisztus örömnepét. Az itt olvasható írásra idős Bödök Dénes lelt egy nehezen olvasható újság lapján és lemásolta, feltüntetve a szerzőt. Köszönjük, hogy megosztotta velünk felfedezését.

Tovább kutakodva az interneten megtaláltam az írás szerzőjét, Nt. Kálmán Csaba református lelkészt. Felvettem vele a kapcsolatot, és kérésemre nagytiszteletű úr elküldte a teljes írást. Hálásan köszönjük. Az idézethez tartozó történetet megtalálják a Bibliában és a Csicsói Hírmondó tavalyi húsvéti számában is. (N.A.)

nedett el a keresztyénség a világban és Európában. Figyeljünk egy kicsit, milyen ígéret hagyott hátra nekünk a mi Urunk, hogy életünk megújulhasson, szívünk és lelkünk boldogan örvendezzen húsvét szép ünnepe alkalmából.

1. „Békesség Néktek...”

A békesség az öröm forrása! Jézusnak ez az első, szava mikor a tanítványok közé lép és nemcsak azért, hogy az emberi félelmeket elűzze, hanem azért is, hogy meghirdesse az emberiség életében azt az új korszakot, amelyben az embernek nem kell félnie Isten haragjától, mert a megváltás csodája végbement. Az Istennel megbékélt ember boldog és hálás szívű emberré lesz, aki nem fél és retteg a holnap felől, mert tudja, az élete el van rejtve Isten kegyelmében.

2. „Tiveletek vagytok minden napon...”

A bizonyágtétel, az evangélium megélt hirdetése a mi feladatunk! A keresztyénség ereje nem az egyházi szervezetben rejlik, nem is hívők hitéből táplálkozik, hanem abból, hogy a mi Urunk itt él közöttünk és bennünk. Minden napon velünk van, velünk lehet! Végre döbbenjen rá a szívünk, életünk, hogy Jézus a mindennapok Istene és nem az ünnepeké! Igen, velünk van, velünk lehet jóban és rosszban, életünkben és halálunkban egyaránt. En-

nek a bizonyágtétele a mi küldetésünk és szolgálataink.

3. „Ti pedig elmenvén...”

Jézus a maga ígését nem valamely statikus állapothoz kötötte, hanem aktív, cselekvő szolgálathoz, mert az Élő Isten ma is cselekvő Isten, aki hatalommal bír és uralkodik az övéért. Az evangélium hirdetése Isten szent ügye, amely mellé mindent odarendel és odaállít. Az apostoli kornak az erejét sokszor visszasírjuk, de az az erő hiteles, önfeláldozó szolgálat mellé adatott az Élő Istentől.

Kedves Testvéreim, tavasszal a természet újraéled és csodálatos pompába öltözik! Sokszor elgondolkoztam már a természet csodálatos egységén, harmóniáján. Figyeljétek meg, a természet minden szereplője azt teszi, amire predesztinálja hivatása és küldetése. A víz csobog és éltet, a fák ontják a tiszta levegőt és kiállják az idők próbáit, a virágok illatoznak, és senki sem akarja a másikat elvenni esetleg a másikkal elcserélni. A termé-

zet újjáéled és csodálatos pompájával hirdeti az élet Urának gondviselő szeretetét és hatalmát! Tanuljunk a természettől, mi emberek, és cselekedjünk úgy, hogy mi is tudjunk békés, boldog és hasznos életet élni Isten és a felebarátink javára.

Isten adjon szép, bensőséges ünneplést mindannyiunknak!

Magyaratád, 2015 húsvétja alkalmából

Kálmán Csaba

Végül idézzük egy keresztyén vers utolsó sorait (idős Bödök Dénes gyűjtése)

A feltámadás reggelén

*Eléborulva néznek arcára,
Tündöklő égi csodára!
Kezén, lábán a szegek helye,
Visszatér lelkük ereje!
„Ne féljétek, vígan hirdessétek:
Halott voltam, de íme élek!”*

Olvassunk (írjunk)

A Csicsói Hírmondó 4. évfolyamának 2. számában hírt adtunk *Szomolai Tibor* könyvbemutatójáról. Sajnos ismert gyakorlati okok miatt nem tudtam részt venni rajta. Azóta már elolvastam a könyvet. A *Felvidéki saga* szülőföldünk múlt századi történelmét írja le egyetlen, képzelt nagycsalád életén keresztül. Bár írója vallomása szerint nem történelemkönyvet és nem család- vagy falukrónikát akart írni, hanem regényt – ez kiválóan sikerült neki –, akár még történelemórán is lehetne belőle tanítani. A regény bár terjedelmes, de minden lapja, minden sora élvezetes és mondanivalót hordoz számunkra. Lapozgatva a könyvet, felvetődött bennem, hogy úgy tűnik, helyettünk is megírták történetünket. Akkor szükség van-e a *Csicsói történetek* harmadik részére? Kételyeimre ezt a választ kaptam: ha minden család megírná külön-külön a történetét, az sem lenne hiábavaló.

*„Az élet nem az, amit az ember átélt,
hanem az, amire visszaemlékszik,
és ahogy visszaemlékszik rá,
amikor el akarja mesélni.”*

(Gabriel García Márquez)

Mikor 2015-ben mi, csicsóiak megírtuk emlékeinket a nagy árvíz 50. évfordulójára, megtapasztaltuk ennek az idézetnek az igazságát. Belegondolva, újabb 50 év után leszarmazottaink a könyvet olvasva újból átélhetik az eseményeket, úgy, mint ha mi is velük lennénk. Nem vágyunk erre?

Másrészt a múlt emlékei segítenek a jövő döntéseinek meghozatalában, például szolgálhatnak.

Ezekre az indokokra hivatkozva, jó szándékkal biztatok minden csicsói lakost, írja meg saját, családjá, egy kedves falubelije vagy egy csoport történetét, ossza meg velem, a szerkesztőséggel azzal a céllal, hogy a Csicsói történetek harmadik részében közre tudjuk adni. Ahogy a Hírmondó korábbi számaiban és a mostaniban is megjelentetjük.

Köszönöm.

Nos, nehéz a Felvidéken magyarnak lenni? Teszi fel regénye végén Szomolai Tibor a kérdést. Igen, feleljük. Ám, ha mi is tesszük a dolgunkat, segítjük egymást és összetartunk, akkor az Úr is megsegít bennünket, és nincs az az erő, amely ebből a földből kitéphetne minket. Mondja a szerző.

(Nagy Amália)

Régi szép szokások

A katolikus vallásnak az egyik legszebb ünnepe a húsvét. Krisztus Jézus kínszenvedése nagyszünetként veszi kezdetét. Elnémulnak a harangok, úgy mondják, Rómába mennek. Nagypénteken passióban éneklük meg Jézus szenvedéseit és halálát.

Gyermekkoromban Szalai Antal (Tóni) volt az orgonista. Az éneklők elég sokan voltak változva. Egy-kettő közülük: Peczke Mariska, Peczke Anna, Szabóné Várady Gizella, Elekes Irénke, Elekes Mancika, Bognárné Bors Mariska néni és mások. A Jézust megéneklő mindvégig Specziár János bácsi (1904–1980, ő a Szakajtásnál csöszködött sok évig) volt, aki hűen, szívből meg tudta idézni Jézust. Élete végéig így említették őt. Nagyszombaton aztán kihelyezték Jézus koporsóját a templom oldalsó oltárára, benne a halott Jézust virágokkal feldíszítve. Mi, iskolások, félóránként váltva egymást, őriztük és imádkoztunk Jézus sírjánál.

A templom oldalsó falain 14 festett dombormű ábrázolja Krisztus Jézus kínszenvedését, halálát és sírba tetelét.

Nagyszombat nagy örömnappal, Krisztus Urunk feltámadásának ünnepe. Az elnémult harangok megszólalnak. Felhangzik a húsvéti Alleluja, a hívek ujjongó énekével: Feltámadt Krisztus e napon! Alleluja!

Hála legyen az Istennek! És a templomból énekelve kivonult a körmenet a mai Lenti kocsmaig. A harangok ezalatt végig szóltak a hívek énekével együtt. Elöl ment a pap, kezében a feltámadott Krisztus zászlós szobra, húsvéti gyertya és egyéb kellékek, amelyek

húsvét ünnepeét hirdették. Ezeket, emlékszem (missziós) Nagy Ferenc (1911–1994), Specziár József (Specziár József-Bandi keresztapja), Mészár

József (árokhatí, 1912–1980-as évek) vitték a körmenet elején. A körmenetben nagyon sok református testvér is vonult, sok ember. Szép volt, sajnos nincs többé.

Még az Úrnapja – Krisztus szent Testének és Vérének ünnepe, Szentháromság ünnepét (pünkösöd utáni vasárnap) követő csütörtök (nálunk a következő vasárnapon tartott főünnep) – volt ilyen nagy esemény. A templom körüli utcákba négy, zöld ágakból készült sátor állítottak fel lelkes fiatal legények, hívek. Mi, diáklányok előző nap rózsaszirmot gyűjtöttünk a kiskertek rózsabokrairól. Szívesen adták a nénik. Elöl mentünk, iskolás lánykák, a kedvesnővérek irányítottak bennünket, szórtuk a rózsaszirmokat kosárkainkból az Oltáriszentség útján. Az Oltáriszentséget

a pap tartotta a kezében, és minden sátorban megszentelte a szobrokkal és szentképekkel díszített kis oltárt. Imádkoztunk meg énekelünk. Emlékszem, a körmenetben a nagylányok fehér zászlókkal, a legények piros színű zászlókkal vonultak énekelve.

Az Oltáriszentség útja a templomban felállított sátorról – a jobb oldali mellékoltár Jézus Isteni Szíve színes szobrával – indult és ide ért vissza. Az első sátor a templom előtt volt. A plébánia mögött haladtak tovább a mai Duna utcán. A végén, a községi kútnál állt a második sátor. A harmadik sátor az Országút és a Felső utca sarkánál volt. A negyedik sátor pedig a mai kultúrház sarkánál állították fel, a Felső utcában. Ez a kiegészítés Pinke Istvánné Takács Etus (1929–2016) nénitől való. (N.A.)

Szalai Mária, 2016 júniusa, Csicsó

Kitelepítettekre emlékeztek

Az elmúlt év karácsonyának közeledtével szép és megható megemlékezést tartott a Cs.Cs.Cs.P.T. a kitelepítettek emlékművénél. Karácsonyfát is ültettek. Éppen 70 évvel ezelőtt, 1946-ban, közvetlenül karácsony előtt kezdték el a csicsói lakosokat kitelepíteni Csehországba és Morvaországba. Azon a karácsonyon sok elűzött családnál hiányzott a karácsonyfa.

Mi, a túlélők köszönjük és örülünk, hogy még vannak velünk érző emlékezők. Kívánjuk, hogy ez a fenyőfa még sokáig zöldelljen az emlékmű mellett, tanúskodva a nehéz és szomorú időszakról. Köszönjük az ajándékozónak a nemes gondolatot és a fát. Édesapám szavait juttatja eszembe, amelyekkel bennünket, gyermekeket vigasztalt: „A Jézuska nem felejtett el minket, csak nem tudja, hol lakunk.”

Szalai Mária, 2017 márciusa

Fergeteges tapsviharral köszönte meg Csicsó közönsége az Eccer amatőr színtársulat Hyppolit a lakáj című színdarabjának előadását 2017. március 11-én. A színtársulat tagjai amatőrök. Ez az első darabjuk, melyet betanultak. Schneider Aranka, Schneider Mátyás feleségének szerepét Androvics Adrianna játszotta.

Köszönjük mindenkinek, aki az újságunk szerkesztésében részt vett. Szeretnénk mindenkit arra buzdítani, hogy írja le gondolatait és ossza meg másokkal. Ezzel is színesítve csicsói közösségünk életét.

A következő számot nyár elején szeretnénk megjelentetni. Kérjük, aki akár írást, akár képet akar közzétenni, **június végéig** juttassa el a szerkesztőknek.

Köszönjük.

Szerkesztőbizottság: Androvics Adrianna,

Mgr. Bődök Károly, Nagy Amália

Grafikai szerkesztő: Bődök Donát

ISSN 1339-5300

Čičov o.z. – Csicsó P.T.

946 19 Čičov, Dunajská 46/16, Slovakia

Elérhetőség: info@csicsso.eu, www.csicsso.eu

Szép és bensőséges ünneplést kívánunk mindannyiuknak!

Rejtvények

1. Sudoku – kezdőknek is!

Helyezze el a számokat-betűket 1-től 6-ig (A-tól F-ig) úgy, hogy minden sorban, minden oszlopban és minden vastag vonallal kijelölt területeken belül minden számjegy-betű csak egyszer szerepeljen.

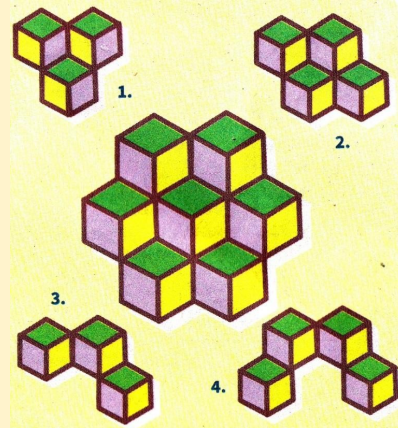
	B			D	
D		A	B		E
C			D		
		D			C
F		E	C		B
	C			E	

		6			1
3	5		2		
4		5			
			5		2
		2		3	6
6			1		

2. Útvesztő

3. Kirakó: melyik két részletből állítható össze a nagy ábra?

– Elmondok egy jó viccet. Volt egyszer két véc. Az egyik megbetegszik, a másik odaül az ágya szélére, ápolja, levessel eteti. Hát nem jó véc?

Végül Mark Twain egyik mondását idézem – serdülők figyelmébe:

Tizennégy éves koromban apám annyira ostoba volt, hogy alig bírtam ki a társaságában. Mire huszonegy éves lettem, csodálkozva láttam, mennyit fejlődött hét év alatt.

(Nagy Amália)

5	2	1	4	3	6
6	3	2	4	5	1
2	4	5	3	1	6
3	1	6	5	2	4
4	6	1	2	5	3
1	5	3	6	4	2

A	C	B	F	E	D
F	D	E	C	A	B
B	A	D	E	F	C
C	E	F	D	B	A
D	F	A	B	C	E
E	B	C	A	D	F

1. Sudoku

3. Kirakó: 3 és 2

Megoldások

Felvidéki értékőrzők versenye

A Felvidéki értékőrzők versenyén a csicsói Gáspár Sámuel Alapiskola és Óvoda diákcsoportja bejutott az országos döntőbe. 24 iskola indult a megmérettetésen. A döntőben 11 iskola vehetett részt. A zsűri elnöke Lezsák Sándor a Magyar országgyűlés alelnöke volt. Felkészítő tanárok: Buglos Terézia és Nagy Editke. A felkészülést segítette Bödök Károly a Felvidéki Értéktár Bizottság tagja, a versenyben az iskola szakmai mentora.

„A Gáspár Sámuel Alapiskola és Óvoda intézményéből, Csicsó községből jött kis csapatunk:

Ledeczky Réka, Jančišin Brigitta, Borgula Tamás, Esztergályos Ádám, Baross Anasztázia és Németh Krisztián jutottak be a Felvidéki értékőrzők országos döntőjébe.

A Felvidéki értékőrzők című versenyéről szóló tájékoztatósi propagandaanyagot érdeklődve vettük kezünkbe. Tetszett nekünk a verseny összetettsége: a versenyen a feladatlapon kívül községünk híres szülöttjét is be kellett mutatni, illetve sütnünk kellett olyan helyi ételnevezetességet, mely erre a környékre igazán jellemző. Verbuváltunk egy csapatot, melynek nevet is adtunk: Értékőrzők. S miért éppen ezt a nevet választottuk? Mert kicsiny falunk Csicsó bővelkedik értékekben. Úgy gondoltuk, ez az a verseny, ahol lehetőségünk van másokkal is megismertetni otthonunk értékeit.

Nagyon tetszett nekünk a verseny azon része is, mely a drukkereknek adott lehetőséget ar-

ra, hogy szavazhattak kedvenc csapataikra. Minél több drukker szerzett a csapat, annál nagyobb lehetősége volt a továbbjutásra. Egy számunkra kedves iskola, a pezsztentlőrinci Gulner Gyula Általános Iskola Zsolti bácsiját (Jánk Zsolt) kerestük meg interneten keresztül, s kértük arra őt és diákjait, hogy drukkoljanak nekünk, oldják meg a kártyákat, s szavazzanak csapatunkra. Zsolti bácsi a pezsztentlőrinci diáktársainkkal együtt sok szavazattal ajándékozta meg iskolánkat, melyet ezúttal is nagyon köszönünk nekik!

De szüleink, nagyszüleink, szüleink munkatársai is nyitottak voltak: oldották a feladatokat, s adták csapatunkra szavazataikat.

A verseny folyamán személyiségként a Csicsói Nagy Géza fadaragó életét, munkáját mutatuk be. Jó volt olyan személyről írni, aki máig tevékenykedik községünkben, akihez személyes kötődésünk van: találkozunk vele az üzletben, a különféle rendezvényeken, sőt, ha megkérjük, figyelemmel kísérhetjük munkáját is, miközben farag.

S bár ismerjük Géza bácsit, mégis akkor, mikor írtuk róla a beszámolót, s kutakodtunk utána, kérdezősködtünk róla és tőle, lenyűgözött bennünket Géza bácsi sokoldalúsága: ő nemcsak farag, de fiatalkorában festett, fényképezett, hagyományörző napokat szervezett, képzőművészeti kiállításokat rendezett a Kálnoky-kastélyban.

A verseny legnehezebb feladata számunkra a sütés volt: csicsói kulcsos kalácsot süttöttünk. A recept: keményebb tésztát kell gyúrni féldara lisztből. A csicsói kulcsos kalács mássága az, hogy az élesztőt cukros tejben futtatjuk, de külön cukrot nem teszünk bele. Tojás nélkül, kacsaszírral, borssal, sóval átgúrjuk.

Elmondhatjuk, hogy sokat tanultunk e verseny folyamán. A legfontosabb lecke talán az volt, hogy körbevesznek bennünket az értékek. Melyek mellett érdektelenül elmenni nagy vétek!”

Értékőrzők csapata

Szeretlek Csicsó – emlékeim

Nagyon vártam a napot, hogy elindulhassak haza szülőfalumba, ott lehessek családom, ismerőseim, szeretteim között. Ami az utat illeti, autóval kb. 370 km a távolság Kassa és Csicsó között, nekem 5-6 óra. Az utakon nagyon sok a szabálytalanul közlekedő sofőr. A rendőrök örülnek ha látnak a volán mögött idősebb embert. Őket legtöbbször megállítják. Talán csak én tartom be a megengedett sebességet, mégis mindig kiszúrnak. Sajnos most utoljára is. A lányom mondta: anyu ne mérgeledj, ha téged meglátnak, mindig fognak találni valamit. Nagyon igazságtalannak tartottam amikor megmondták a büntetés mértékét, mert csak pár km-rel léptem túl a sebességhatárt a falu elején. De az éremnek két oldala van! Amikor a rendőr megkérdezte, hogy hova tartok, boldogan mondtam: Csicsóra. Az hol van? Amíg keresték a térképen, elmondhattam nekik, hogy a leggyönyörűbb falu Komárom és Nagymegyér között, ott minden működik, mindent lehet kapni, az emberek fantasztikusak, van a falunak megjelenő lapja, a Csicsói Hírmondó és ott engem mindenki szeret. Az utolsó mondat meglepte őket, csak néztek rám hogyan változott meg a hangulatom. Egy pillanatra az volt az érzésem, megsajnálta, mert levitték a büntetésemet minimumra. Én pedig alig vártam, hogy otthon legyek.

Amit mondtam a faluról, az a valóság. A Csicsói Hírmondó ragyogó és fantasztikus lap. Két szám is várt otthon, többször is elolvastam őket. Minden megírt cikk élmény, a képek visszahozzák az emlékeinket, az embereket, akik láthatók rajtuk, ismertem, tiszteltem és becsültem. Nem mondhatok neveket a szerkesztőségéből, mert minden írás nagyon színvonalas, a grafika kitűnő. Csak egy nevet szabadjon kiemelnem, a drága Terike néni lányát, Amikát. Ő nagyon tehetséges, ügyes és csodálatraméltó.

Csak gratulálni lehet a szerkesztőségnek. Köszönjük!

Az értékek és emlékek

A falu értékei közé tartoznak a sok mindent megélt gyönyörű fák. Például a vén tölgyek a református és a katolikus templom mellett, a kastélypark platánfái és többi fái, a temető fenyőfái, gesztenyefái és akácfaí, a keresztmajori úti fák. Ők

sok mindent el tudnának beszélni, átélték a régmúlt időket, de a jelent is. Mindig csodálom szépségüket, nagyságukat.

Az egyik gyönyörű fa előtt jártunk be mi ikrek, alig 3 éves kicsi leányok, Irénke és Jusztika, a faluba. Emlékszem a tiszteletes úrra (Nt. Végh Dániel – N.A.), aki ott állt a parókia kapujában. Már messziről látott bennünket, ahogy jöttünk kézen fogva a nevelőinkkel, nagy maslival a hajunkban. Mindig megkérdezte: hova mentek kis Csémik? Mi pedig egyszerre feleltünk: a p...ba! Ejnye, ejnye, nagyon csúnya! Hova is mentek? A válasz mindig ugyanaz volt, akárhányszor kérdezte. Szerettek bennünket a faluban. Mi voltunk a kis árvák, ha az apjuk látná őket! A fiatal nevelőinket sok minden érdekelte, mi meg közben megtanultuk és csak úgy fújtuk a csúnya szavakat.

Lassan teltek az évek, nődögéltünk, amikor egy fogoly hírt hozott: az apuka él (Csémi Gusztáv, 1911–1999). Egy kis papíron, a szájában hozta: Cseljabinszk (nagyváros Oroszországban, az Urál hegység délkeleti részén, ahol nagy fogolytábor volt – N.A.) Mindenki örült, mi pedig azt sem tudtuk, kiről van szó. Hallgattuk a sok rémisztő mondatot, de nem tudtuk felfogni értelmüket.

Ma már el tudom képzelni azt a borzasztó nyomort, szenvedést, megaláztatást, amit édesapánk átélt. Apuka szanitéc volt a háborúban. Sokat mesélt nekünk. Az volt a szerencséje, hogy asztalos volt és ő készítette az egyik börtönőr bútorait. Cserébe enni kapott, hogy jobban bírjon dolgozni. Négy évig volt fogságban amikor megbetegedett és hazaengedték. 1948-ban érkezett meg a fogságból szülőfalujába, Kulcsodra. Mikor érte mentünk, emlékszem arra a nagy réműletre és sikoltozásra, amikor felénk nyújtotta a kezét, hogy levegyen minket a kocsiról. Nem, nem, nem, kiáltottuk. Nem tudtunk megnyugodni, ő meg eltakarta az arcát, úgy zokogott, majdnem összeesett fájdalomában.

Apuka 37 éves volt, csont és bőr, de boldog, hogy lát bennünket, mosolygott, a szívét hatalmas öröm árasztotta el, hatalmas életöröm. Mi háromhetesek voltunk, mikor elment a frontra, és négy és fél évesek, amikor hazakerült.

Tudom, hogy nehezebb sorsok is voltak, de

az igaz, hogy a háború szörnyű. Akkor is, most is, mindenkor.

Amikor mi, ikrek nyolcévesek lettünk, kaptunk egy gyönyörű testvérkét, Etikét, majd a kishúgunkat, Szilvikét, aki fiúnak készült. Ő asztalos lesz, mondta apuka. Mi meg nagyon örültünk, hogy kisleány lett. Imádtuk, szerettük a kistestvéreinket. Most is nagyon szeretünk együtt lenni, ragaszkodunk egymáshoz. 2016 szeptemberében sikerült

összehozni testvéri találkozózt Kassán. Talán nálunk boldogabb ember nem volt a földön.

Ahogy ezeket a sorokat írom, azt gondolom, a legboldogabb találkozó mégis a szülőfalunkban van, ahol születünk, ahol a gyökereink vannak.

A szeretet a legnagyobb kincs a világon.

Fogadják sok szeretettel, amilyennel írtam:

Gáálné Csémi Jusztika

Kassa, 2016. november 13.

Egy más iskola

Sokan megkeresnek és kérdezgetik tőlem: Miért járnak a gyermekeink Waldorf iskolába? Miért utaztok ennyit? Megéri ennyi áldozatot hozni?

Mikor a legnagyobb fiunk alapiskolai első osztályos lett, még nem laktunk Csicsón. Duna-szerdahely mellett éltünk. Ott több iskola között tudtunk választani. Tudtuk, hogy a hagyományos iskolákban nagy a nyomás a gyerekeken. Első évben meg kell tanulni írni-olvasni. Úgy láttuk ez sokként éri a gyerekeket. Egyik győri barátunk gyermeke járt Waldorf iskolába. Megnéztük az iskolát és nagyon tetszett. A gyermekek játszva tanultak. Nem volt baj, ha csak a második vagy harmadik osztályban tanultak meg olvasni a gyermekek. Behozták a saját tempójukkal. Sok közös szülői program van, amelyben a szülők szívesen részt vesznek. Több programot maguk szerveznek. Mindenki azt tesz hozzá önzetlenül az iskola közösségéhez, amit éppen a legjobban tud. Van, aki kenyeret, kenyérrevaló finomságot küld a gyermekek közös tízóráiához. Van, aki kisebb javításokat végez. Van, aki túrákat szervez a szülőknek, tanároknak. Van, aki a pályázatokat figyeli, megírásukban, lebonyolításukban segít. A sok kicsiből pedig élő, segítő, nagy közösség lesz. Emellett a gyermekek remekül tanulnak, mert szeretnek tanulni. Tudják, hogy az a dolguk. Nincsenek osztályozva, mégis mindenki a legjobbat hozza ki magából. A tanároknak vannak természetesen elvárásai, korlátokat állítanak. Ezekre a korlátokra a gyerekek felnőtt korukban remekül tudnak támaszkodni. Nem hangzanak el olyan mondatok, mint például: Már megint nem tanultál? Rossz jegyet fogsz kapni! Miért nem tudod a verset?

Szüleidet is tanítottam, ők is csak ...-ra tudták. Te is olyan vagy. stb. A tanárok segítő, megértő, motiváló mondatokat használnak a mindennapi beszédben: Értem, hogy most sok dolgod volt, nem tudtál tanulni, holnapra mennyit tudsz megtanulni a versből? A mai házi feladatot, amelyet nem tudtál elkészíteni, holnapra be tudod pótolni, ugye? Szüleiddel beszélgettünk, nagyon kedvesek. Úgy érzem, támogatnak téged abban, hogy... Talán ezt átgondolnám a helyedben, mit szólsz hozzá? stb. Összefoglalva: a tanároknak más a hozzáállásuk a gyermekekhez. Ezért választottuk ezt a „más” iskolát.

Nagyfiunk második osztálytól tudott Waldorf iskolába járni. A két fiatalabb gyermekünk Waldorf iskolában kezdett. Nagyfiunknak a középiskolai felvételijén nem volt gondja. Eredményei alapján felvételt nyert Győrbe a Hild Építőipari Szakgimnázium német nyelvi előkészítő osztályába. Emellett szlovák nyelvet is tanul. Számunkra, szülők számára fontos, hogy a gyermekeink a megszerzett tudást itthon, a Felvidéken kamatoztassák. Mint szülőknek komoly áldozatot kell hoznunk, a gyermekeket reggel Győrbe kell vinni, majd este hazahozni. Immár nyolcadik éve ingázunk. Az életünket így szerveztük. Felmerült bennünk, hogy közelebb költözünk az iskolához, elhagyva Csicsót. Ezt a gondolatot gyorsan elvetettük. Ennél szebb, békésebb vidék, barátságos emberekkel, nincs a föld kerekén. A máshol megszerzett tudást, tapasztalatot itt szeretnénk átadni. Gyermekeinket is erre biztatjuk. Mindenhol jó, de legjobb itthon, Csicsón!

Szerző: Mgr. Bödök Károly

A magyar kultúra lovagja

Örömmel adjuk hírül, hogy Nagy Géza után falunk másik szülöttjét is a magyar kultúra lovagjává avatták. A díjat a magyarországi Falvak Kultúrájáért Alapítvány adja a határon túli magyar kultúra ápolásáért. Nagy Gézát 2003-ban tüntették ki, idén 2017. január 22-én, a magyar kultúra napján pedig Baloghné Domonkos Malvint.

Baloghné Domonkos Malvin évekig tanított zenét, ötéves kora óta pedig iskolai és egyéb kórusokban, nyolc évig a Tanítók Központi Énekkarában énekelt.

A nyitrai főiskola befejeztével a keleti végekre, Mokcsamogyorósra, a szintén pedagógus férje falujába vetette a sors. Nagyszelmencben kezdett tanítani, s mindjárt jelentkezett Királyhelmeceen a Tanítók Énekkarába. Rögtön szólamvezető lett, s nyolc évig a központi kórusal is fellépett. Buszozott, vonatozott, hogy eljusson Pozsonyba. Nyolc év múltán úgy döntött, jobb lesz, ha befejezi.

Akkor már megérett fejében a gondolat, hogy kis falujában vagy Nagykaposon együttest alapít. Huszonöt éve annak, hogy Mokcsában összehozott egy éneklőcsoportot. Először egyházi énekekkel léptek fel vallási ünnepeken, utána világi énekekkel bővült a repertoár. Néhány esztendője kiválasztott tizenhárom embert, és létrehozta velük a Búzavirág dalkört – népdalokat és egyházi énekeket is előadnak. Jelentkeztek a Bíborpiros szép rózsá versenybe, s a rozsnyói körzeti döntőig jutottak.

Több mint két évtizede Nagykaposról is megkeresték azzal, hogy szeretnék újjászervezni az Erdélyi János énekkart. Munik Lászlóval közösen kezdték, társa halála után egyedül maradt.

Pedagógusként vonult nyugdíjba, de a kórus szívügye, szerelme maradt; a tanítás hivatása volt. Zeneszeretete nem véletlen: családi indíttatású.

„Édesanyám megtanult hegedülni. Sokszor mesélte, hogy nem volt más lehetősége, egy cigányprímáshoz járt, a nagyapám hordta őt Komáromba. Mi már a csicsói iskolában zenét is tanultunk, kijártak oda Komáromból vagy Megyerről – erre már nem emlékszem pontosan. Édesanyám is jött velünk, s megtanulta a kottát. Végül a húgom és az öcsém is konzervatóriumot végzett. Az ő két fia kapcsolatban van a zenével: egyik az Ifjú Szívek bőgőse.” Csallóközüként kezdetben nem volt könnyű megszoknia a keleti mentalitást. „Úgy tudtam leküzdeni a honvágyamat, hogy amikor csak lehettem, hazalátogattam, s a mai napig megyek, ha tehetem. Az öcsém és a húgom Nagymegyeren él, de Csicsón meghagytuk a nagymama házát, ott vagyunk minden nyáron. A gyermekkori barátokkal a mai napig tartjuk a kapcsolatot, állandóan öszszejövünk, ha hazamegyünk.”

Már unokái is vannak, de nemcsak nagymamaként szorgoskodik: presbitere a helyi református egyháznak, sok éve önkormányzati képviselő. Főleg azon iparkodik, hogy kulturális téren egy kicsit fellendítse az itteni életet. Most is egyedül vezeti a 13 tagú mokcsai és a 28 tagú nagykaposi énekkart.

Boldog és szerencsés embernek tartja magát.

Balogh Róbertné Domonkos Malvin szülei Domonkos Imre (1924–1988) és Szabó Malvin (1924–1998) voltak, testvérei Családiné Domonkos Irén és Domonkos Dezső. A ház, ahova Csicsóra hazajárnak, Malvin néni szüleié, Szabó Károly és Füssy Mária tulajdona volt. A bájos, gondozott kis lak a Kertész utcában áll.

Baloghné Domonkos Malvin megkapta a Csemadok Közművelődési Díját is, ezt szintén ez év elején adták át neki.

Szívből gratulálunk!

Nagy Amália FB bejegyzése, 2017. 01. 25., forrás:

Vasárnap c. magazin 2014. május 20.

Kedves Amika! Nagyon köszönöm, hogy közzé tetted kitüntetéseimet. Számomra meghatározó, hogy drága szülőfalumban ennyien örülnek velem együtt. Sok helyen nyilatkoztam már az évek során arról, hogy soha nem voltam megalkuvó, nem akartam mindenképpen az itteni igényeknek megfelelni. Mentem a saját fejem után, s tettem, te-

*szem azt, amit otthonról hoztam magammal. Számos értékes embert ismertem meg, nagyon jó segítők, munkatársaim vannak, sőt még nagyon sok tervem is, ha a Teremtő kegyes lesz hozzám. Könyvedhez, s rengeteg munkádhoz őszinte szívvel gratulálok, a bemutatón boldog voltam, hogy részt vehettem. Minden kedves rokonomnak, ismerősömnek, iskolatársaimnak békés életet, jó egészséget kívánok sok szeretettel **Malvin.***

